

VALTIOVARAINMINISTERIÖN ASETUS TOIMIVALTAISISTA MAISTRAATEISTA JA TOIMIVALTAISESTA ALUEHALLINTOVIRASTOSTA ERÄISSÄ MAISTRAATIN JA ALUEHALLINTOVIRASTON TEHTÄVISSÄ ANNETUN VALTIOVARAINMINISTERIÖN ASETUKSEN 1 §:N MUUTTAMISESTA

1 Muutosesityksen keskeinen sisältö

Toimivaltaisista maistraateista ja toimivaltaisesta aluehallintovirastosta eräissä maistraatin ja aluehallintoviraston tehtävissä annetun valtiovarainministeriön asetuksen (1351/2011) 1 §:ään ehdotetaan lisättäväksi säännös siitä, että Helsingin maistraatti on toimivaltainen antamaan eurooppalaisen perintötodistuksen.

Asetuksen on tarkoitus tulla voimaan samaan aikaan kuin perintöasioista annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen soveltamisesta annetun lain (HE 361/2014 vp.) nojalla maistraateille säädetään tehtäväksi eurooppalaisen perintötodistuksen antaminen, eli 17.8.2015.

2 Asetuksenantovaltuus

Valtiovarainministeriön asetus annetaan perintöasioista annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen soveltamisesta annetun lain () 3 §:n 2 momentin nojalla.

3 Esityksen perustelut

Tasavallan presidentti on 22.5.2015 vahvistanut perintöasioista annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen soveltamisesta annetun lain (xxx, HE 361/2014 vp.). Laki tulee voimaan 17.8.2015.

Rajat ylittävien perintöasioiden hoitamisen helpottamiseksi Eurooppalaisella perintöasetuksella (EU) N:o 650/2012 otetaan käyttöön yhtenäinen asiakirja, eurooppalainen perintötodistus. Todistus laaditaan komission vahvistamalle lomakkeelle ja sen avulla perillinen tai testamentin saaja, testamentin toimeenpanija tai jäämistönhoitaja voi osoittaa asemansa tai valtuutensa toisessa jäsenvaltiossa. Eurooppalaisen perintöasetuksen mukaisen eurooppalaisen perintötodistuksen antaminen on asetusta täydentävän kansallisen sääntelyn, eli Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen soveltamisesta annetun lain, nojalla annettu maistraatille.

Hallituksen esityksen mukaan tehtävässä tarvittavan asiantuntemuksen varmistamiseksi voi olla tarpeen, että perintötodistusten antaminen keskitettäisiin yhteen tai muutama maistraattiin. Jotta keskittäminen voidaan toteuttaa joustavasti, pykälään sisältyy asetuksenantovaltuus. Asetuksenantovaltuuden mukaan valtiovarainministeriön asetuksella annettaisiin tarkemmat säännökset siitä, mitkä maistraatit ovat toimivaltaisia eurooppalaisen perintötodistuksen antamista koskevassa asiassa, sekä toimivallan jakautumisen perusteista niiden kesken. Edellytyksenä on ehdotetun pykälän mukaan, että keskittäminen on tarpeen maistraattien toiminnan tehostamiseksi.

Todistusta koskevien hakemusten määrän on varsinkin alkuvaiheessa arvioitu olevan vähäinen. Todistuksia arvioidaan annettavaksi noin 200 kappaletta vuodessa, mikä merkitsee maistraateille enintään 1 htv:tä vastaavaa työpanoksen lisääntymistä. Kun otetaan huomioon todistusten suhteellisen alhaiseksi arvioitu vuosittainen määrä sekä se, että uuteen tehtävään on syytä perehdyttää vain muutamia maistraatin virkamiehiä, on perintötodistusten antamisen keskittämistä yhteen maistraattiin pidettävä maistraattien toiminnan tehokkuuden kannalta välttämättömänä.

Perintöasetuksen implementoinnin yhteydessä on arvioitu, että eurooppalaisen perintötodistuksen kysyntä tulee todennäköisesti keskittymään ennen kaikkea pääkaupunkiseudulle, jossa asuu eniten ulkomaiden kansalaisia. Kun otetaan lisäksi huomioon se, että todistusten antaminen edellyttää kokemusta kansainvälisten asioiden hoitamisesta, jota maistraateista on erityisesti Helsingin maistraatilla, ehdotetaan eurooppalaisen perintötodistuksen antamistehtävän keskittämistä Helsingin maistraattiin. Helsingin maistraatissa on tehtävän hoitamiseksi tarvittavaa asiantuntijatyövoimaa sekä tavanomaiseen toimintaan että sijaisuuksien hoitamiseen. Koska todistuksen hakeminen ja käsittely on mahdollista sähköisen järjestelmän välityksellä, asian keskittämisellä ei ole asiakkaan kannalta olennaista merkitystä.

Edellä mainitun johdosta ehdotetaan, että toimivaltaisista maistraateista ja toimivaltaisesta aluehallintovirastosta eräissä maistraatin ja aluehallintoviraston tehtävissä annetun valtioneuvoston asetuksen (1351/2011) 1 §:ään lisätään säännös siitä, että Helsingin maistraatti on toimivaltainen antamaan laissa tarkoitettuja eurooppalaisia perintötodistuksia. Asetus ehdotetaan tulemaan voimaan samaan aikaan Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen soveltamisesta annetun lain kanssa, eli 17.8.2015.

4 Asetusmuutoksen valmistelu

Ehdotus on valmisteltu valtiovarainministeriössä. Ehdotuksesta on pyydetty lausuntoja oikeusministeriöltä, Itä-Suomen aluehallintoviraston maistraattien ohjaus- ja kehittämisyksiköltä sekä maistraateilta.

Lausuntojen pohjalta esitykseen on...

Ehdotus on tarkastettu oikeusministeriön laintarkastusyksikössä.